

DIARI CATALÀ

POLÍTICH Y LITERARI

ANY II

BARCELONA — DIJOURS 29 DE ABRIL DE 1880

NÚM. 335

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32, 1.er—SUCURSAL EN GRACIA.—DEVANT DEL TEATRO, DEPÓSIT DE MÁQUINAS DE CUSIR.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona. un mes. . . . . 5 rals | Fora. un trimestre. . . . . 20 | Estranger, (unió postal). trimestre. 40

SANTS DEL DIA. —Sant Pere de Verona y Sant Robert.—QUARANTA HORAS.—Iglesia del Monastir de religiosas Salesas.

Espectacles.

GRAN TEATRO DEL LICEO.—33 d' abono, impar, á las 8, POLIUTO.

TEATRO ROMEA.—Teatro Catalá, 12.ª Representació del aplaudidíssim drama en 3 actes, LO FORN DEL REY y la tan celebrada comedia en un acte CEL ROGENT.—Entrada 2 rals.—A las 8.

Lo dissapte pròxim tindrà lloch lo benefici de don Medin Sabater posantse en escena la graciiosa comedia catalana en 3 actes LA CASA TRANQUILA y estreno de la comedia castellana en dos actes LLOVIDO DEL CIELO.—Se despatxa en contaduría.

Lo dilluns á benefici de don Anton Fargas.—La preciosa comedia catalana en 3 actes LA DIDA.—Concert per la Societat coral Barcino y la pesa LO QUE 'S VEU y LO QUE NO 'S VEU.—Se despatxa en contaduría.

TEATRO ESPANYOL.—Prompte á finir la temporada, l' empresa per precisió te que anunciar pera diumenje la última representació del drama EL REGISTRO DE LA POLICIA.

Dilluns, benefici dels senyor Bertrán é Isern, EL CUCHILLO DE PLATA.

Reclams

Tintoreria Antiga del Regomir.

Aquesta antiga y acreditada casa situada en lo carrer del Regomir, núms. 7 y 9, al costat de la Capella de St. Cristófol, fá assaber á sos numerosos favoreixedors, que, á fi de poder entregar ab la major promptitut lo que se li hace confiat ha encarregat á l' acreditada fábrica de MM. Pieron y Dehaitre de Paris, tota la maquinaria que 's necessita pera l' instalació d' un complet TALLER-MODELO montat al vapor, lo qual li permetrá fer lo *rentat ó sech*, no practicat encar en gran escala en nostra ciutat, y que facilitará lo poguer entregar en 12 horas un vestit complet de senyor ó senyora, sens haberlo de descusir gens.

També aquesta acreditada casa avisa á tots los tintorers de robas usadas de fora de Barcelona que desitjin servirse en son taller, tinguin á be notificarho per correu á fi d' enviarhi la nova y completa tarifa ó nota de preus que d' aquí endevant regirán.

MOLINS DE VENT,

SISTEMA AMERICÁ.—Modelo en lo Parque.—Unichs representants, Costa y Companyia, Pasatje de la Pau, n.º 14.

TAPETES

de hule especials pera sobre-taules de menjador, imitació á tota classe de fustas, mosaichs y domassos.

34 Tapineria, 34.

Avis al públich.—**Primera tintoreria de robas usadas, en Catalunya, montada al vapor.**—La antigüa y acreditada tintoreria de Baldirí Guilera, carrer de la Porta-Ferrissa, número 15, pís 1.ª, te l' honor de participar al públich que per tot lo corrent de aquest mes quedarà terminat lo seu taller al vapor á l' altura dels mes adelantats de Paris. Ab lo dit sistema 'ls vestits de seda tenyits se poden deixar tan ben perfeccionats com en las principals casas de Paris. Lo qual no s' ha pas pogut fer fins are.

ANTIGA TINTORERÍA

DEL CENTRO.

CARRER DE LA LLIBRETERÍA, 13.

En aquesta acreditada casa 's renta la roba de caballero sens descosirla deixantla com nova. Especialitat en tenyir vestits de seda y mocadors de crespó.

No equivocarse Llibreteria, n.º 13.

BRAGUERS

AB REAL PRIVILEGI.— Lo sistema de braguers que oferim al públich reuneix totas las condicions exigidas pera contindre tota classe de hernias ab la major comoditat pera 'l pacient.—Carrer Nou, 4, segon.

LA CAMELIA.

Gran assortit de coronas de primera comunió de últimas novetats, desde 4 rals fins á 100 una. **Gran assortit** de flors de últimas novetats pera senyora y objectes pera la construcció. Especialitat en coronas y objectes pera difunts. Carrer del Bisbe n.º 4.

Secció Literaria

Núm. 5.

UN SOMNI POÉTICH.

(Article remés al Certámen del DIARI CATALÀ.)

Hi ha moltes vegadas que á fé de qui soch, renego del meu temps. Aquesta prosa que 'ns envolta per tot arreu, ofega y mata tots los impulsos nobles y generosos. La imaginació s' aixeca y busca debades aquelles fons d' inspiració que 'n altres temps feyan rajar á doll obras de poesia. Avuy no s' escriuhen mes que magras rapsodias d' aquells serventessis, rondallas, plants, pastorellas y tot aquell aixam de sentidas obras d' amor que per ségles sostingueren l' esprit patri, la fé religiosa, lo prestigi feudal, la monarquía tradicional, l' entusiasme en fé, per tot lo gran y sublim. S' han enmantellat ab las boyras del escepticisme modern los castells de cent torras, quals marlets tocavan als núvols, essent descans y atalayas de las áligas y dels barons tot ensemps. S' han aixugat los fossos, com s' han assecat la fé y la esperansa en la caballería y la caritat per l' amor, en los cors de nostre jovent. Tot avuy es fosc, tot tristesa, dol tot! Ahont aném á parar sens ideal, sense religió, sense pátria! Ah!

Oh tempo passato, perché non ritorni! com diu una cansoneta de saló.

Res hi ha, donchs, mes plassívol pera mi que embrancarme en aqueixos temps en que la poesia ho era tot: en que la política, la ciencia, l' art, l' amor, l' odi, la religió y fins la hisenda pública s' inspiraban en lo buf regeneratiu y generós de la poesia. Sobre tot m' encisa aquell llibre de las *Vidas dels Trovadors*. Aquells prínceps y barons que trauhen de pollaiguera en las suntuosas cambras de llurs palaus bolcada ab llensolets de púrpura y or, la poesia provensal, que portántla ab

ells capgiran lo mon, m' entussiasman fins á ferme veure en ells als redemptors de la civilisació contra la ignorancia y la barbarie.

Ah! Quins temps aquells en lo que lo mes granat de la joventut se dedicava á anar de cort en cort y de castell en castell ab la guitarra á la esquena y la espasa al costat, cercant aventuras y damas á qui endressar cansonetas! Los jovens menyspreuhavan l' atacar los problemas de la vida quen 'n tot temps han atormentat la imaginació y encés las passions humanas. Los sacerdotes y fins los monjos penjavan los habits, se deixaban creixe llargas cabelleras é *in honore santi Dei* donavan cult fervent á las mes bellas criaturas, augmentant lo nombre dels festejadors de las damas, famosas per sa hermosura y sa franca hospitalitat; damas qu' haurian passat per unas desvergonyidas de no poder presentarse ab un ó mes aymadors alhora, més que més essent casadas. Aquellas historias d' amors platónichs que las crónicas nos relatan, me fan perdre 'l cervell. Aquells matrimonis subjectius en que la dama sols rebia aubadas, pastorellas y algun qu' altre petó mentres lo galan se contentaba ab esser lo servidor, lo poeta de la senyora, quan no li costava la festa que l' hi foradassen la llengua ó bé perdre algun' altra part de son individuó, com las orellas, idealisan lo concepte del amor fins á un punt que las generacions posteriors no han conegut jamay.

Després d' haver llegit una tarde que feya molta calor, aquellas maravellosas historias de'n Guillem de Cabestany y la baronesa de Castell-Roselló, de Flova de Penantier y de Pere Vidal, vaig caure en un endormiscament que feyan mes plàcid lo cant de las cigalas y lo singloteig d' un rech á la vora del qual y sota las frondosas alzinas m' havia assentat fugint de la xafagor del sol d' agost. Veya á la gentil baronesa deleytantse ab lo regust del cor de son estimat que massa *al natural* l' hi havia fet servir son venjatiu y feréstech espós. La veyá consumintse de ferm pera no perdre aquest regust, transformantse poch á poch en un pur esprit d' amor, volant cap aquellas regions hont Dante va veure totas aquellas ombras *che amor di nostra vita dipartille*. Veya, ó creya veure á Pere Vidal disfresat ab la pell de llop, udolant per entre aquellas alzinas que 'm davan ombra, fugint dels cops de pedra y garrotadas dels pastors y de las mossegadas d' aquells crudelíssims gossos sens olfat que no distigian á un aymador boig, d' un llop carnicer. Y aquesta imatge s' apoderá principalment de la meva imaginació. Los cans per fi havian trossejat la pell de llop de'n Vidal y avergonyits de trovar un home en lo que cercavan un enemich de sa mateixa nissaga, s' entornavan ab la qua entre las camas.

Lo pobre trovador, tot malmés, ab la cabellera esterrufada, quedá extés com home mort; mes un cop revingut, s' aixecá, mirá ab esglay á son entorn y ensopegant y cayent s' allunyava, quan del darrera d' unas grans penyas va eixirli la estranya figura d' un vell ab barba blanca que li arrivava fins als genolls, destacantse sobre una sotana negra que li arrossegava mes d' una cana y en la qual se veyan pintadas esgarriofas figuras roijas y grogas com de foch y sang. Cubria son

cap una barretina puntxaguda á manera de cucurulla, tota vermella y ab una ala d' óliva á cada banda del cap arrán de las orellas, puig la barretina se l' hi enfonsava fins al clatell d' hont l' hi penjavan rinxos blanchs. Tenia á la má una vareta d' ametller que termenava en forca y havia sigut tallada d' un sol cop ab un contell nou qu' havia servit pera un sacrifici sanguinós, pera escorxar un cunill.

Lo trovador vá deturarse devant d' aquella estranya visió, pro mes que per sa lletja figura, esglayat per la expressió dels seus ulls que jetavan flamas y per l' acció que'l vell feu ab lo bras y la forqueta barrantli 'l camí.

—Atúrat, home, poeta ó llop! Ja dels cans estás lliure—va dirli—que jo ab la meva vareta te'ls he allunyat. Vina, segueix y no tingas por.

La llarga y negra figura del vell se perdía entre las matas y las rocas dels roures y alzinas. Lo trovador més petit y fet una llástima 'l seguia com un gos. Pujant y pujant amunt, arrivaren á destacar-se sobre 'l cel blau llurs negras siluetas y de sopte s' enfonzaren en terra.

Mes jo 'ls veyá: los veyá dins d' una cova que semblava la nau d' una esglesia. Lo sostre tot guarnit d' estalactitas llargas y capritxosas, semblava l' entaginat árabe d' un palau de gegants. Tot l' àmbit estava il·luminat per una llum com de lluna, pero sens que 's vegés d' ahont venia tan dolça y viva claretat.

Lo vell, dret al mitj de la cova, endressava al trovador un discurs ab grans accionaments de brassos y tot balandrejantli la cucurulla quals alas semblavan anar á aixecar lo vol.

Lo bon Vidal, assegut en una pedra, contemplava 'l vell embadalit y ab uns ulls que li fugian del cap.

—Boig, boig ó ximple lo menos, ets tú—deya 'l vell—y boijos esteu tots los que vos en aneu pe'l mon aixordant á la gent ab vostras canturias. Sou las calandrias d' uns blats que no menjan may; quan canteu l' amor, escalfeu lo forn pera que un altre hi coga 'l pa: aixis serviu també ab vostras tensions y altrás canturias, los interessos d' uns y d' altres... canteu ideals morts ó qu' están agonitzant... Jo soch lo mago del pervindre, jo enfonzo mon esguart dintre las foscurias del temps y veig com los qu' han de vindre guardan ideals ben diferents dels temps passat y del present, y á tú, Pere Vidal, lo més boig dels boijos de guitarra, t' he dut aquí pera ferte veure lo que may has vist ni tornarás á veure; pera que obris los ulls sobre 'l teu temps y ovires quants de tresors no guarda lo pervindre pera la poesia divina y humana. Jo soch lo depositari dels secrets d' Arhiman, jo coneix tot lo *Kihana* de Darb-el-Mandel, que 'ls alarbs y 'ls hebreus, llurs mestres en la ciencia devinatoria, m' han trasmes la seva sabiduria: *Agla on tetragrammaton!*

B.

(Se continuarà).

Noticias de Barcelona

ESTAMPA NOVA.—No faria mal negoci lo que la fes de la Verge de Montserrat, si hi introduhís las modificacions que poden deduirse de las festas del Milenari.

En aquestas hi han fet los primers papers los bisbes y los mossos de l' esquadra, y bisbes y mossos haurian de figurar en la estampa.

Aquesta resultaria en la forma següent: Al mitj la Verge, posada devant de la montanya, pintada de la manera convencional que s' acostuma en las estampas. Al voltant los escolanets, ó escolanassos (puig se fan tan grans com la montanya) ab los seus fagots, contrabaixos y flautas, etc., etc., y als dos costats un bisbe y un mosso. Lo primer podria tenir qualsevol figura; al segon per darli mes color, podria posárseli la cara del que, amagantla, va dar l' ordre de no deixar pujar la gent al tren, en Monistrol.

La nova estampa fora lo millor recort del Milenari.

DEBUT DEL TENOR STAGNO.—Avans d' ahir lo Liceo estava plé de gom á gom. Al reapareixe 'l tenor Stagno en las taulas, ressoná una llarga y nutrida salva de picaments de mans, merescut saludo que 'l públich dirigia al eminent cantant, que fa poch mes d' un any, tant lo feu sentir y tant l' entussiasmá en *Gli Ugonotti*, *Il Negriero*, *Il Barbiere de Seviglia* y *Rigoletto*.

Debutá lo tenor Stagno ab sa ópera, qu' es també la del nostre públich, *Gli Ugonotti*, y á las pocas frases per ell ditas ab aquella expressió propias d' artista de veras, ja 'l teatro en pes aplaudia. Lo Stagno es lo tenor del any passat, per lo que toca á sas facultats vocals; mes, ab tot y tractantse d' un cantant de mérit, hem de dir que en quant á la manera de recitar y al modo d' interpretar, encara ha millorat: de modo que lo tenor Stagno d' avuy, te molts punts de contacte ab lo célebre tenor Mario á qui recorda, quan canta, mes d' una y de duas vegadas.

En proba de lo que dihem, no mes cal fixarse en la manera magistral com diu los recitats de la sortida, en lo primer acte, y la delicadesa ab que canta la romana.

Veritat es que Raoul tingué avans d' ahir, en lo tenor debutant, un intérprete tan intel·ligent com solícit: semblaba que l' atmósfera d' entussiasme que en lo Liceo 's respiraba havia també embargat al reputat tenor. Aixis se compregué en la *fermatta* acabada del ária que ja hem citat; aixis se vegé en lo duo del segon acte y en la escena del desafio del tercer, en la que doná un dó de pit espléndit y vibrant tant com precís, y aixis se vegé y compregué, finalment, en lo duo del acte quart en qu' estigué á gran altura, ja en la célebre frase *lascia mepartire* com en la final *momento terribile!* que digué molt millor que l' any passat.

Lo públich estava frenétich d' entussiasme y despres del gran duo, feu pujar lo teló un sens fi de vegadas, per tributar justa y ruidosa ovació al debutant.

Tots los artistas contribuïren en la mida de sas forsas al succés artístich d' avans d' ahir. La Fossa cantá ab aquella galanura que tantas voltas li hem aplaudit, distingintse molt especialment en lo duo ab lo baix y en lo duo ab lo tenor. En Maini, encara que ha perdut un xich en sas facultats, feu un Marcelo acabat: la cansó del *Pif paf* tingué en ell bon intérprete aixis com la part de baix del duo del tercer acte.

Las senyoras de Vera y Macaferri y 'ls

senyors Mendioroz y Rodas, cantaren molt regularment sos papers y deixaren satisfets al públich.

VIATJE DEL NUNCI.—Avans d'ahir, á las tres de la tarde, va fer sa entrada en Lleyda, acompanyat dels bisbes de Vich y de Lleyda. L'esperaban las autoritats y duas companyias de tropa ab bandera y música.

Va dirigir-se á la Catedral, ahont se cantá un *Te-Deum*, y á las sis de la tarde, hi hagué convit oficial en lo palau del bisbe, ab los brindis de costum. A las nou de la nit, la Joventut catòlica li dongué una serenata, per la banda popular, al final de la qual, lo Nunci va benehir al públich desde 'ls balcons.

Ahir dematí va anar á missa y á las rogativas pe 'l felis terme del embrás de la Reina, y á la tarde, en lo tren-correu debia sortir cap á Madrid.

JOYA EXPOSADA.—Desd' avuy hi ha exposada en l' argenteria de'n Genaro Carreras, en lo carrer de Fernando frente 'l passatge del Crèdit, la joya artística oferta en lo certámen dels Jochs Florals d'enguany, per la Associació d' excursions Catalana.

Consisteix en un capitell bisantí de plata colcat en una columna d' ébano, sostinguda per una base quadrada. En una de las caras del pedestal sobressurt lo sello de la Corporació excursionista grabat y esmaltat sobre plata; en la cara oposada á l' anterior hi ha una lámina del mateix metall ab la llegenda: *Jochs Florals de Barcelona. Any XXII de sa restauració.*

ARRIBADA.—Se trova en aquesta ciutat, procedent de Tarragona, lo conegut autor dramátich catalá, D. Pere Anton Torres.

L' ECO DE CATALUNYA.—Havem rebut lo número 6 d' aquest acreditat periódich que com saben los nostres lectors s' publica setmanalment en la Habana. Dit periódich anuncia en son número passat que's publicaria solzament en catalá, mes en lo present, anuncia que no pot ferho porque *faltaria á lo que las lleys disposan*, y ha de ferlo bilingüe. Sentim lo contratemps que sofreix, pero de tots modos no li queda mes remey que obehir als que manan: y fa be en nostre concepte, en publicar lo menos possible en castella.

No sembla sino que en la isla de Cuba visquin encare en l' any 1867.

CERTÁMEN DE «L' ARANYA.»—Lo Jurat calificador ha quedat constituït del següent modo: President, en Conrat Roure. —Vice-president, en Dámas Calvet. —Vocals, En Francesch Pelay Briz, En Angel Guimerá, En Francisco Maspons, En Antonio Carreta y Secretari, En Joseph O. Molgosa.

BARALLAS.—Ahir se barallaren duas donas en lo carrer de Assahonadors. Una d'ellas tingué d' esser curada en la casa de socorros del del districte de l' Institut.

També foren curadas en l' Alcaldia de varias contussions, duas donas que 's barallaren en lo carrer de'n Fortuny.

QUEIXA.—Ab sobradíssima rahó se han queixat los vehins del carrer de'n Jaume Giralt, del mal estat del empadrat de dit

carrer, puig avans d'ahir volcá un carro que hi passava.

Veurém si se'ls atén.

CASAS DE SOCORRO.—Ahir fou auxiliada en la casa de socorro del districte primer, una noya ab una contussió en lo bras esquerra, per atropell. També ho foren en lo districte segon una dona ab contusions en lo fron, y esgarrapadas, y ferida per una mossegada á n' als dits indice y anular de la má dreta; y un noy grabadó ab una ferida en un dit de la má dreta.

CRITS EN LO CARRER DE LA PALMA DE SANT JUST.—Las personas que anit passaban pe 'l carrer de la Palma de Sant Just, se aturaban al sentir uns crits mols forts que sortian del interior d' una casa á peu plá. Tant aviat aquets crits semblaban exclamacions d' entusiasme, com manifestacions de desordre, y altras vegadas pareixia que entonaban alguna cosa que, qui 'ns dona la nova, no s' atreveix á dir-ne melodia.

Averiguat lo cas, se vingué en coneixement de que tota la tabola la movian los individuos de la *Joventut Catòlica*, que á la trassa s' havian reunit en lo temple de la Esperansa per ensajar un himne, ó virolay carlí, que pe 'ls romers ultramontans ha escrit l' autor del *Ruja el infierno*, Sr. D. Cándido Candi.

JOCHS FLORALS.—S' están repartint ja las invitacions pera la solemne distribució de premis dels Jochs Florals, que tindrà lloch lo próxim diumenje, á la una de la tarde, en lo saló de la Llotja.

Las tarjetas van escassíssimas per causa del gran número de socis que á última hora se han fet inscriurer en las llistas.

SORTIDAS.—Avans d'ahir sortí d' aquesta ciutat lo tinent general D. Domingo Morriones, y ahir dematí sortí també lo conegut poeta D. Vicens W. Querol.

DESGRACIA.—Sembla que un subjecte que anava l' altre vespre en la plataforma del devant d' un dels cotxes del tran-via de Sant Andreu, s' empenyá en baixar caminant lo tren: mes ho feu ab tan mala sort, que caigué anant á parar sota las rodas dels altres cotxes, morint als poch moments.

E. P. D.—No fá gayres dias que morí lo conegut escultor catalá D. Sebastiá Malagarriga y Codina, qui havia viatjat molt, fent coneixer un rich museo de figuras de cera executadas per ell, y que li valgué grans elogis de la premsa de tots los punts ahont l' exposava.

PERILL EVITABLE.—Un suscriptor nos ha fet notar que en lo lloch ahont se desembarca lo carbó procedent de Italia, hi ha 'l perill probable de que pugui caure al agua algun dels homes empleats en la descarga, per la rahó de que han de passar per una palanca molt llarga y estreta y ab lo balandreix del barco no 's pot caminar ab seguritat: dit perill, afegeix lo suscriptor, y ab ell nosaltres, que podria evitarse si 'ls patrons posesin una ó duas cordas com á barana.

SOBRE LA PHILOXERA.—Lo diari de Sabadell, *Los Ecos del Vallés*, que fá poch dias havia dat la noticia de la aparició de la philoxera en aquella comarca, la rectifica en son número d' ahir, dihent que lo que dongué peu á la equivocació foren uns insectes, molt distints de la phi-

loxera, que han aparegut en aquellas vi nyas.

Nos alegrém de tan bona noticia.

MOVIMENT CIENTIFICH Y ARTISTICH.

CERTÁMEN DEL ATENEO TARRACONENSE DE LA CLASSE OBRERA.—Lo passat diumenje se celebrá en lo teatro Principal lo solemne acte de la distribució de premis adjudicats per lo jurat del Certámen, del Ateneo Tarraconense de la classe obrera.

Oberta la sessió per lo governador de la provincia, lo president del Jurat don Manel Salavera, llegí un eloqüent discurs al que seguí la lectura de la memoria del secretari don Agustí Musté. Se procedí á la lectura dels plechs que contenian los noms dels escriptors premiats, que resultaren ser don Artur Masriera, ab la flor natural per sa poesia «Scevola», don Pere A. Torres ab lo premi del Ateneo per son cant «A Cervantes», don Joseph Martí y Folguera ab lo del Ajuntament per sa oda «Las bellas arts», don Joseph Garriga Lloró ab lo del senyor Netto per sa llegenda «Lo siti de Sagunto», don Joaquim Riera y Bertran ab lo de la societat Cervantes per sa epístola «Al progrés modern», don Jaume Ramon y Vidales ab lo de la societat «Lo Bólit» per lo drama titolat «Lluitas del cor», y don P. A. Torres ab lo de l' Artesana per sa composició «La cansó del treball». Varen obtindre accésits la senyora Moncerdá y los senyors Ramon, Verdú, Riera, Garriga, Masriera, Guerrero y Casademunt.

Acabada la lectura de las composicions premiadas, varen repartirse los premis als alumnos sobressalients de las classes que sosté l' Ateneo, així com lo premi á la virtud qu' entre grans aplausos se presentaren á recullir la viuda pobre que educa major número de fills y lo veterano guardia civil que havia presentat millor fulla de serveys.

L' acte terminá ab un eloqüent discurs de gracias que pronunciá don Joan Cañellas.

UN ESTUDI DE TOPONOMASTICA CATALANA.—Ab aquest títol sortirá á llum los primers dias de Maig un volum de unas 200 planas en octau major degut á don Salvador Sampere y Miquel.

CATECISMO DE LOS MAQUINISTAS NAVALES Y TERRESTRES.—S' ha publicat lo quadern 33 d' aquesta útil publicació, 'l qual compren fins á la página 400.

SERVEY METEOROLÒGICH

(Especial del DIARI CATALA.)

Observacions del dia 28 de Abril 1880.

OBSERVACIONS.	Maxima.	Minima.	Mitja.	Diferen. ^a
Temp. á l' omb. ^a	17.3	10.4	13.8	6.9
Id. al aire-lliure	24.2	6.2	15.2	
(Horas.)	9 m.	12 dia.	3 tarde.	6 tarde.
Núvols. Forma.	Cum.	Cum.	Cum.	Cirrus
Direc. ^o	W b	S Wb	SW b	S a
Estat del cel.	6	3	2	1
(Horas.)	9 m.	12 dia.	3 tarde.	9 nit.
Tensió vapor.	10m02	10m95	10m36	9m27
Estat Higromét.	0.76	0.61	0.62	0.72
Vent. Direcció.	N W	S	S	S
Forsa.	2	3	3	1
Baróm á 0.yn/m	757m2	758m5	759m4	760m0
(Horas)	9 m.	12 dia.	3 tarde.	mitja.
Actinómetro.	31g22	74g61	64g57	56g80
Evaporació total	á l' ombra = 2 m5		al aire-lliure = 4 m1	
Altura de pluja.	(á 9h. nit) = 0m6)		mar. (6h t. = 1.)	

L' evaporació fou ahir 1m 9 a la sombra. 2m 7 a l' aire lliure. Ahir plougué en Tarragona, Reus, Girona, Lleyda y Sabadell.

Avans d' ahir (26) esclatá una forta tempestat en Argel; caigueren 80 m. d' aygua ab molts trons y llampechs.

Lo mal temps dels dias passats ha sigut ocasionat per un centre de depressió situat en Provença (Fransa).

Lo «New-York-Herald» comunica lo següent: «Una perturbació atravessa l' atlántich al N. de de 145 paralelo. Arribará a las costas de Noruega afectant las de la Gran-Bretanya entre 'l 27 y 'l 29 abril.»

«Anirá acompanyada de plujas berrascas y pot-ser llampechs.»

Temps probable.—Vent algo mes fort y dia molt clar.

Ha passat tota probabilitat de pluja (per demá)

BUTLLETÍ ASTRONÓMICH

per I. Martí y Turró.) 29 Abril 1880.

QUADRATURA DE LA LLUNA.—TACAS AL SOL.—LLUM ZODIACAL.—277.—Demá passat dia 1 de Maig, la Lluna estarà en sa quadratura matutina ab lo Sol «Quart menguant»; situada en la constel·lació de Capricornium y signe Acuarium; dos astres se trovan en quadratura, quant distan aparentment 90° en longitut.

—Aahir dia 28 se observá lo Sol vejentsi las tacas y fáculas següents:

Primer quadrant; Un hermós grupo compost per 7 grossas tacas, y varias penombres y algunas fáculas.

Tercer quadrant; Molts fáculas a la vora occidental de dit quadrant.

—Llum zodiacal; se vejé ahir presentant las dimensions següents:

Intensitat.	B. V.	
Meitat del ax major..	68°	á 9h. 20m.
Ax menor.	»	

—Estrellas variables; Mínima grador; Eta. Aquilæ. . . . . á 2h tarde. . . 4,7 W Sagittarium. . . . . á 12h nit. . . 6,5

SOL ix á 5'00 se pon, á 6'55.

LLUNA: ix á 0'34 matinada.—pon á 9'33 nit del 30.

Secció de Fondo

¡Si no s' aparta l' esbotso!

Ab aquestas paraulas (ó lo que siguin) va acompanyar lo mosso de la esquadra, autor de la escena ocorreguda en Monistrol que ressenyárem, lo fort cop de canó de fusell que vá donar á don M. Pujet, segons afirma aquest senyor en un comunicat que vá publicar ahir tarde lo *Diari de Barcelona*. Y al dir y al fer aixó lo mosso de la esquadra, obraba en virtut de *órdenes superiores*, puig que com diu lo mateix senyor Pujet, luego que 's vá veure que s' armava barullo, las órdenes van ser revocadas. Lo cop y la frase *culta* que serveix de lema al present *suelto*, fou dat y pronunciada per no deixar pujar á un vagó de primera, no reservat, al senyor Pujet y altres.

Los que, faltant á la lley, volian reservársel, tingueren d' amaynar velas, y per metre que 'ls viatjers l' ocupessin.

La Diputació, ab tot, després d' haber escoltat la moció del senyor Jover y las explicacions del senyor Puig y del President, va quedar satisfeta per unanimitat; entenguís bé, per unanimitat.

¿No es vritat que aquesta satisfacció es verdaderament olímpica? Lo senyor Pujet, ha tingut prou valor pera fer pública la vritat del fet, pero la Diputació en general y tots los diputats en particular, sostindrán sérios, molt sérios, que tenen molts motius d' estar satisfets de la escena de Monistrol.

Y no 'ls faltarà rahó.

¡Si no s' aparta l' esbotso! Aquesta frase es tot un poema. ¡Que ve retrata al que va pronunciarla, com á tipo del cos á que pertany! Es tan justa, tant gráfica, tant exacta, que si qualsevol mosso es capás de pronunciarla, ningú es capás d' inventarla.

Aqueixa frase es tot un poema. Si la hauessim sentida en Monistrol, nos hauriam cregut que somiabam. Nos hauriam semblat un eco del any 1714, en qual trista fetxa mes d' un mosso va pronunciarla mentres perseguia als restos dels heróichs defensors de Catalunya.

¡Si no s' aparta l' esbotso! ¡Quantas vegadas no sols ho han dit, si no que ho han fet los antecessors del mosso de Monistrol!

La frase es un poema, y si la Diputació de Barcelona hagués d' escoltarnos, li aconsellariam que la fes grabar en una planxa de bronzo ó de marmol, y la fixés en los vestibul de son palau. Fora digne del lloch y de son propietari; de la Diputació, y de las operaciones de quintas que allí verifican los egregis y patriotas Diputats de la nostra provincia catalana.

Veú d' alerta.—Aahir tarde la «Academia de Jurisprudencia y Llegislació» degué celebrar una sessió, qual tema, segons los anuncis oficials, era 'l següent: «Instituciones de Dret Catalá, qual inclusió en lo futur Códich convindria proposar.»

Nos ha cridat molt la atenció lo tal anunci. Per ell veyém que la «Academia» dona ja per prejulgada la qüestió de que té de ferse Códich nou. Y ¿sab la Academia que vol dir Códich nou fet en Madrid? Vol dir la mort de las llegislacions que 's diuhen forals, y lo triunfo de la castellana, que per mes que s' engalani ab lo pompós nom de *general*, no es, ó no deuria ser, mes que una de las forals. Lo fer Códich nou, no vol dir sino que la situació d' avuy vol ser mes forta que totas las que l' han precedida, desde Felip V, y demostrar que 'ls catalans d' avuy no som ja bons ni per defensar los pochos restos que 'ns quedan de la nostra vida.

No hi ha res que se 'ns dauri la píndola, dientsens que en lo nou Códich s' hi introduhirian algunas de las nostras institucions. Si logran posarnos en la penitent, després no podrém deturarnos.

No hem, donchs, de discutir quinas institucions catalanas han d' entrar en lo Códich que 's projecta, no. Si aixis ho fessim, nos dariam ja per vensuts. Los catalans hem de presentarnos com un sol home contraris á la codificació que 's proposa.

Tractarém la qüestió mes á fondo. Per avuy nos limitém á dar aquest crit d' alerta.

REVISTA DE PARIS.

Lo marqués de Molins, pera demostrar sens dubte que 'ls rumors que corregeren temps enrera, á propósit de las reclamacions contra del diari *Le Voltaire* no eran fundats y que té per consegüent embaixada per liarch temps, doná un ball al que assistí donya Isabel. Vegin, donchs, los lectors del DIARI com la importancia de nostra patria en lo estranjer se sosté á bona altura.

Després de l' arribada d' en Nordenskiöld

hem tingut la d' en Lesseps, retornat de Panamá y de sa excursió per los Estats-Units. Sembla que la propaganda de son projecte de fer lo nou canal que deu unir los dos Occéans, ha trovat en la república del Nort molts partidaris y ha destruhit molts prevencions: aixis ho declará en la conferencia que á poch de arribar doná en la Sorbona. A Londres fou objecte de una simpática manifestació per part de la societat d' ingenyers, los mateixos que avans de la obertura del canal de Suez, tants obstacles presentaren á sos propósits y suscitaren la qüestió de la diferencia de nivells entre lo Mediterrani y lo Mar Roig.

Un crim horrible y espantós, comés en lo carrer Grenelle, n' ha obert una série que fa tremolar. Una pobra noyeta de quatre anys, hermosa com un sol, fou assassinada per un xicot de uns vint; sa suposa ab fonament que un acte mes repugnant encara precedí á la mort. Eixa bestia fera, s' adormí sobre sa víctima que ofegá sota 'l matelás, y al dia següent ne feu trossos: al esser pres, se 'n trobaren en la estufa y en un fogó, que probaba de cremar; en las butxacas de son paltó tenia los brassets. Son cinisme y desvergonyiment durá fins á tant que se 'l presentá devant del cos reconstruhit en una taula de clínica per los metjes; allí arrencá á plorar y malehí sa sort per no haber mort en unas barallas que tingué dias avans.

Lo enterro de la desgraciada nena fou una manifestació pública y oficial que causá gran sensació: lo carro estava cubert literalment de flors: lo clero cedí sos honoraris, la empresa dels cotxes també, y 's concedí gratuïtament lloch per enterrarla. Durant la ceremonia los mes dels circumstants ploraban. Una suscripció ha facilitat recursos á la familia de la víctima, honrats treballadors estimats y volguts de tothom.

Aquest crim ha demostrat que si hi ha bestias ab figura humana, son escepcions fenomenals: en cambi una explosió de sentiments se ha verificat, demostrant la existencia de las bonas qualitats que en conjunt dominan en la societat.

—Los bonapartistas han promogut en las cambras un nou escándol, sens mes conseqüencias que la de ser expulsats temporalment tres d' ells. La vida de la república está constantment amenassada per los reaccionaris, que no desprecian cap arma ni cap medi, consegüents ab sos principis de que l' éxit tot ho justifica y aixó 's veu fins en las cosas que mes allunyadas semblan de la política. Perque 's convenci tothom de la intransigencia de aqueixa gent, basti á dir que un busto de la república, obra del escultor «Francia», artista molt conegut y no dolent, ha sigut retxassat per lo Jurat, anyadint un de sos individuos, al ferli evident que la obra era deixada per lo president de la república pera ser exposada, aquestas paraulas: «raison de plus.»

Acabá lo concurs híppich anual del palau de l' Industria, ahont jornalment assistia, (y mes valdria que en aixó se ocupés sempre), lo pretendent D. Carlos. Aquest sufrí un *quid pro quo* no fa molts dias en una casa de banys. Entrá en aquesta lo príncep de Galles, que acaba de passar en Paris uns quants dias com acostuma de tant en quant, y 's dirigí á un homenot negre y pelut, creyent que fos un mosso, pera que 'l fricciones; l' altre prengué son abrich de bany y ab un gesto desdenyós s' en aná plé de majestat. Era D. Carlos. Es de suposar que 'l príncep riuria de tal equivoch, donat son carácter *quason*, y fins hi ha qui suposa ho fés ab tota intenció. Lo hereu de Inglaterra mena aquí una vida envidiable; res de oficial: menja al restaurant, visita als artistas y dona una recorreguda á tots aquells llochs que un bon parisien coneix y ahont sab esser ben rebut. ¡Qué se l' hi endona del triomf d' en Gladstone! y fa bé: es un príncep model-lo.

Segueixen las correjudas de caballs en Vincennes y per tot arreu; y apropósit de caballs, ocorregué ans d' ahir una trista desgracia en lo bosch de Boulogne. Una senyora de la aris-

toocracia, molt coneguda y reputada per bona amassona, sortí á passeig montada en un caball anglés que poch fa l'hi fou regalat. Lo caball era briós, ella montaba bé; prompte quantitat de curiosos la rodejaban admirant sa habilitat; complascuda en excés, s'excitá massa y un fort cop de fuet feu saltar de tal manera al caball que la desensillá, cayent enganxada per una espuela. Al probar d'aixecarse feu un esforç extraordinari per recobrar la sella, y una de las potas del caball la ferí en lo cap, amortuhintla. Allavors tots los presents sofriren un ver torment; lo caball escapá y corria tant mes (com aixís passá) al sentirse perseguit, mentres que la infelís dama era arrosegada y trepitjada. Quant xocant l'animal en un obstacle s'aturá, los que primers arribaren quedaren paralisats de horror, al contemplar la massa informe de la que poch avans era una dona hermosa.

Lo consell municipal d'esta ciutat se preocupa actualment de la qüestió de las clavegueras, qüestió de suma trascendencia per Barcelona que tan malament está servida en aqueix punt de tal importancia per la salut pública. A conseqüència de una queixa del poble de Sant Germain y d'altres vehins ahont desemboquen algunas clavegueras centrals, una comissió del municipi ab los ingenyers girá una visita á diverses localitats, examinant primer los llochs ahont las aigües brutes son aprofitadas pera la horta, y desinfectadas completament tornan á ser potables. Arribats á las localitats que motivaren la expedició, s'enteraren de las rahons exposadas, projectantse portar las aigües cap al mar en la seguretat de que no hi arribaran per aprofitarlas los agricultors. Recordaré á propòsit d'aixó lo informe de l'enginyer encarregat, llegit no fá molt al municipi, relatiu la higiene de la capital. Mancan encara á fer mes de cent kilòmetros de claveguera en los barris extrems ó nous; de algun temps á n'aquesta part se n'han construhit uns 30, y s' reclamava ab urgencia la prompte terminació de trevall tan important, fundantse en lo perjudicial que es á la salubritat pública lo sistema de la extracció de las *letrinas* per inodoro que sigui. Donchs lo criteri es obertament contrari al que domina en Barcelona, ahont se obliga per las ordenansas á la construcció de dipòsits ó *letrinas* en totas las casas. Vritat es que en la nostra ciutat lo sistema de clavegueras no existeix, trets alguns carrers moderns, y que lo arrastre de las materias se verifica tan malament, que tothom se'n convens per la práctica, veyent á la nit com vergonyosament uns dependents del municipi tentan un *conato* de desinfecció, ab una escombra y un cabasset de cloruro de calcs. Al meu entendre es assumpto aquest de gran interés per Barcelona y fins avuy cap municipi, ni ningú se'n ha preocupat, sobre tot en la ciutat vella.

Volia ferlos una ressenya de lo molt que hi ha hagut relatiu á bellas arts. Tinch de deixarho per demá.

Paris 26 abril 1880.

P.

Correspondencias

DEL DIARI CATALA.

Madrid 27 d'Abril.

Lo dia d'avuy es de gresca, de passeitjos, de curiositats y d'altres mil farsas y tonteries: apenas hi ha un polítich en los círcols y un diputat en lo Congrès. Tothom está donantse tono per los carrers plens de soldats y de vagos; pero un silenci sepulcral regna entre mitj com si la indiferencia hagués gelat tots los cors. Lenta y pausada es la carrera del progrés.

Ja 'ls vaig parlar de las pensions y de sa votació: abduas cosas tenen irritats á molts diputats de la majoria: á aquets diputats que disfrutan l'empleo á títol de benefici, sense honors ni sou, pero que pagan contribució: mes clar, son aquells que no han trovat encare medi de reintegrarse ab lo pressupost,

de lo que van donant als recaudadors trimestre per trimestre. 'S diu que aquets «infelissos» volen manifestar per medi de la prempsa, que ells no prengueren part en la votació de las pensions.

Devant de aquets diputats descontentos hi figura en Perez San Millan, que al discutirse la proposició ja va combatre aqueixos regalos, fills de la generositat de la patria representada per los polítichs mes ilustres y desinteressats; 's diu que dit senyor insisteix en lo pensament que avans manifestá, de proposar á la Cámara que aqueixas pensions sigan extensivas á totas las viudas dels ministres presents, passats y futurs, y de tots los capitans generals y ministres del Tribunal Suprem. Si fes aixó 'l referit diputat, la sessió en que 's discutís la proposició seria curiosa, y mes curiós seria si las Corts la aprobessin. Allavors los ministres y demés funcionaris mencionats conseguirian satisfèr sa ambició y 'ls solters se veurien sollicitats per las donas mes bonicas de Madrid.

En la recepció d'ahir y en la festa d'avuy, los constitucionals y centralistas procuran demostrarse plens de adhesió y lealtat. En Sagasta y l'Alonso Martinez 's presentan com els mes aduladors y entussiasmas cortesans: una sonrisa 'ls fa veure un mon d'esperansas; fins á aquest punt ha descendit lo jefe dels constitucionals.

Se trevalla activament perque s'aprobi una esmena que 's presentarà al pressupost de ingressos, augmentant los drets de importació de las sustancias alcoholicas, ab lo fi de protegir la vinicultura espanyola; pero aixó ni serveix pera compensar la sollicitud de molts funcionaris públichs, que demanan se 'ls rebaixi 'l descompte que sofreixen, uns, y altres que se 'ls iguali ab los demés en lo referent á cessantías. La igualtat es lo principi que aquets invocan. ¿No 's compliria millor la igualtat suprimint totas las cessantías? Aixis los menos serian iguals als mes que no fan altra cosa que trevallar y pagar; perque ja sabrán vostés que en Madrid mes de la meytat dels vehins que gastan levita ó *sobre-falda* cobran pensions, viudetats, jubilacions, retiros ó cessantías y pera la agricultura espanyola, no hi ha pitjor *filoxera* que aquets parásits: ab permís de *La Epoca* que sosté que aquí hi ha una brillant industria. La industria aquí es la que té per fi lo proporcionar la vida del *burgés*: menjar bé, sense trevallar servint á la patria y al Estat.

Aixis están avuy los carrers céntrichs de Madrid: plens de *trevalladors en huelga voluntaria per lujo*.

X. DE X.

Habana 5 de Abril.

S'ha girat fresca, y avuy tenim una temperatura agradable.

La setmana Santa va passar ab iguals funcions que 'ls anys anteriors, fentse la acostumada professó del divendres Sant, en la que hi anaban companyias de tots los batallons de voluntaris.

Lo diumenje de Pasqua uns jóvens volgueren dar un ball de máscaras en lo teatro Tacon, y al efecte obtingueren lo corresponent permís del Capitá general. Pro quan estava ja anunciat y la gent preparada, va sortir lo Bisbe prohibint la festa ab lo qual lográ sols indignar á tothom. Veurém com quedarà la cosa, perque 'n Blanco s'ha enfadat y ab rahó, y diu á qui vol sentirlo que 'l Bisbe s'ha ficat en lo que no li tocaba.

Verdaderament aqueixas instruccions son irritants, y mes encara si's considera que 'l mateix Bisbe que porta son zel fins á prohibir un ball per Pasqua, no habia tingut cap reparo en que 's toqués la retreta en lo «Parque» los vespres del dijous y divendres Sant.

Lo dia 30 de mars, y en virtut d'autorizació del Govern, lo Tresor d'aquesta isla va girar, á cárrech de las respectables casa de Lóndres, Rotschild, Mildred y Goyoneche, la suma de trescentas mil lliuras esterlinas, ó si-

gui un milió y mitj de duros. Segons mos informes la operació 's va fer en *Term*, al cambi de 14 premi, prenent las lletres los importants banquers d'aquesta plassa Zorrilla y companyia.

Un «fenómeno» notable s'está exhibint en aquesta ciutat, y logra atreure de quatre á cinch mil personas diarias.

Lo tal «fenómeno» es una senyoreta mejicana, de 16 anys, Lluçia Zarate, que te una estatura de 18 pulgadas y pesa molt pocas lliuras.

La companyia de sarsuela del teatro «Cervantes», ha llogat lo de «Albisu», per posar en escena «Las Campanas de Carrion», ab tan mala sort que sols pogué donar tres representacions.

En lo teatro «Payret», lo dissapte passat dongué son benefici lo simpátich actor senyor Buron, ab lo drama «El Encapuchado.» Tingué un plé complert.

Ahir se despedí d'aquesta ciutat la empresa Bernis, dant per última vegada la «Redoma encantada.» Aquesta setmana surtirá tota la companyia cap á Méjich. Li desitxo que guanyi allí tants diners com aquí á la Habana, d'ahont se'n emporta un *bon plico*.

Mentres estich escrivint aquestas ratllas 'm diuhen que en Guanabacoa ha estallat un terrible incendi 'l qual ha destruhit cinch casas y encara continua fent estragos.

Ja fa quatre correus que no rebo 'l DIARI y com suposo que me l'envian li notifico pel seu govern.

De las petitas partidas de insurrectes no se'n sap res de nou, puig fa molts dias que ni 'ls diaris d'aquí 'n parlan.

MILLAS.

Paris 26 Abril 1880.

En lo moment en que escrich, se troba M. Ferry en la població d'Amiens. La marxa del ministre tenia per objectiu á Lille, ahont han ocorregut alguns desordres, promoguts, com ja poden suposar, per los deixebles de la gent d'ordre. Un poch avans d'arribar á Lille lo ministre, un grupo d'uns vuitanta alumnos de la facultat católica estaban reunits devant d'un café, sostenint una conversació molt animada. Al apareixe en mitj d'ells un *monsieur*, entoná ab veu descompassada una cansó, que es molt del gust dels ultramontans, senzillament perque vol ser injuriosa pe 'l ministre. Pero, veus aquí que no molt lluny dels guapetons jesuitichs s'hi trobaban los alumnos del Institut industrial: contestaren á aquells deixebles dels *mártirs* del sigle XIX ab los crits de ¡fora 'ls jesuitas! Los guerrers de la facultat católica comensaren á contestar y de las paraulas se passá á las obras. Bastonadas, cops de puny, bofetadas, etc., etcétera, seguiren prompte á las paraulas.

Lo combat cessá per un moment á causa d'arribar lo ministre; los *nets de cor*, los *pobres d'esprit*, los *pachfichs*, en una paraula, 'ls pobres que serveixen d'instrument als jesuitas se posaren á la dreta del cotxe continuant los crits de ¡abaix lo ministre y viva 'l Senat! crits que eran aufegats per los que 's donaban de ¡viva 'l ministre y la República!

Durant lo tránsit se repetí ab frecuencia la escena primera. De quant en quant arribaban á las mans uns y altres; la pitjor part estava sempre reservada als infelissos *mártirs*. En diferentas ocasions degué intervenir la policia per salvar á algun clerical, que tenia la desgracia de donar algun crit injuriós y que no sabia pendres la molestia d'anarlo á donar al costat dels seus companys; sino que per mes excitar y enconar las passions, se ficaba en mitj dels grupos republicans.

La manifestació acabá com debia. Abandonaren lo camp de batalla los defensors de jesuitas, del Senat y del ordre social, y una concurrencia inmensa continuá saludant á monsieur Ferry y á la República. Foren detinguts molts dels estudiants clericals; tingueren alguns altres que retirarse per anar á descansar de sas fatigas y l'ordre quedá restablert. Los brios faltaren luego á aquella xusma d'estu-

diantets y'l ministre pogué posar la primera pedra del edifici que s' alsarà y que deurá servir de facultat de medicina.

Després d' aquestos desórdres, promoguts per los qui no volen compendre que venen obligats á cumplir las lleys com tots los demás ciutadans, donaren los clericals una conferencia en contra dels decrets de 29 de mars. ¿Creuréu tal vegada que la població s' oposá á que 's dongués? Lo poble republicá respecta 'l dret de tothom, y per lo tant no feu la mes petita manifestació en contra, y las mateixas autoritats los hi donaren totas las garantías, concedintlosi alguns individuos de policia pera que vigilessen lo local: precaució que, per altra part, era completament inútil, tota vegada que en Fransa l' ordre no perilla sino per part dels monárquichs ultramontans.

En lo banquet que s' oferí al ministre se pronunciaren diferents brindis; lo de M. Ferry fou dirigit á la prudencia y firmesa del president de la República, qual nom significa: pau y dignitat en l' exterior, política republicana y moderada en lo interior.

Ab lo succehit en Lille han demostrat los conspiradors de guant blanc que sos esforços s' estrellan contra la oposició unánime de Fransa, que está ja cansada de jesuitas y de frares, y que vol entrar decididament en las vias democráticas.

Las elecciones verificadas en Besançon han donat per resultat lo triunfo de M. Beauquier, de la extrema esquerra. Lluitaba ab M. Ordinaire, de la unió republicana. Surtís qualsevol dels dos, resultaba sempre un vot favorable á la República; y per lo tant las suposicions que 's permeten fer alguns periódichs de la dreta descansan en bases completament gratuítas. Lo que demostra la elecció últimament verificada, es solzament que la Fransa no vol anar enrera y que per ara no vol fer una evolució cap á la dreta.

X.

Secció Oficial.

EMPRESA CONCESSIONARIA

D' AIGUAS SUBTERRÁNEAS DEL RIU LLOBREGAT.

Segons acort pres en la junta general de senyors obligacionistas, en 15 Octubre de 1879; la Junta de Govern en sessió del 27 del actual, ha disposat procedir al cambi dels cupons, (desde lo número 9 al 17 inclusivus) de las obligacions d' aquesta Empresa, per accions de la mateixa; qual cambi s' fará mediant la presentació y entrega de dits cupons, acompanyats de las corresponentas facturas: al efecte quedan senyalats tots los dias laborables desde 'l 3 al 15 de Maig próxim de 10 á 12 del dematí, y passada aquesta fetxa se destinan sols los dimecres á las horas espressadas.—Barcelona 28 Abril 1880.—Per la Empresa.—Lo administrador, F. Vila.

ESCORXADOR

Relació dels caps de bestia morts, son pes é import dels drets que han pagat en lo dia 28 de Abril de any 1880.

Bous, 14. — Vacas, 25. — Badellas, 33. — Moltons, 548.—Crestats, 11. — Cabrits, 10.—Anyells 57.—Total de caps, 698.—Despullas, 359'92 pessetas. — Pes total, 18966 kilograms. — Dret, 24 céntims. — Recaudació, 4551'84 pessetas. — Despullas 359'92.—Total, 4911'76 pessetas.

DEFUNCIONS

desde las 12 del 27 á las 12 del 28 de Abril.

Casats, 2.—Viudos, 2.—Solters, 2.—Noys, 6. Aborts, 1.—Casadas, 1.—Viudas, 3.—Solteras 0. —Noyas, 4.

NAIXEMENTS

Varons 11 Donas 10

Secció Comercial

COMPANYIA DELS FERRO-CARRILS DE TARRAGONA Á BARCELONA Y FRANSA.

Relació de las expedicions despatxadas en Port-Bou ab destino á Barcelona, lo dia 28 de Abril de 1880.

Nantes, formatjes Roviralta.—Paris, Quadro á Joseph Llobera.—Id. blondas á Lluís Verderau-Lacq, Gabias volatria á Carreras.—Marsella, metall á Verdier.—Cette, formatjes á Roviralta.—Tolosa, fil ferro á Massague.—Paris, ferro Alman sa.—Barrach bocoys vuyts á Garrigues Geiger.—Burdeos, id. á Maristan.—Gibet, Quincalla á Pujol.—Paris, ferro fos, á Laureano Abad.—Marigpallas á Lauderan.—Port-Bou, bocoys vuyts á Alguier.—Id. baslons á Tutau.—Id. perfumeria á Capó Freixas. — Id. rellotjeria á Sanchez.—Id. perfumeria á Massa.

PORT DE BARCELONA

Embarcacions entradas en lo dia de ahir

De Santiago de Cuba, bergantí-goleta Pastora, ab carnassa.

De Gibara y Gibraltar, polacra-goleta Despejada, ab palo mora á la órdre.

De Cullera, llaud Pilar, ab arros.

De Ibisca, goleta San Antonio, ab garrofas.

De Valencia, llaud Joven Teresa, ab efectes.

De Andraitx, balandra Mallorca, ab crosta y obra de palma.

De Cullera, llaud Desamparados, ab arros.

De Ibisca, llaud Cuatro Hermanas, ab garrofas.

De Andratx balandra Magdalena, ab obra de palma.

De Cartagena vapor Joven Pepe, ab bens y moltons.

De Cádiz, vapor Ciutat de Cádiz vapor Ciutat de Cádiz, ab efectes,

Inglesa.—De Glasgow vapor Rover ab maquinaria y ferro.

De Génova bergantí goleta danés Livingstone en lastre.

De Glasgow y escalas vapor inglés Mauritins ab efectes.

De Cienfuegos y escalas barca Francisca ab efectes.

De Águiles mistich goleta Estrella catalana ab efectes.

De Pinatar pailebot Clementina ab sal, Ademés 24 barcos menors ab efectes.

Despatxadas

Pera Andraitx pailebot San Bartolomé ab efectes.

Id. Mahó vapor Puerto Mahon

Id. Havre vapor Pinzon.

Id. Liverpool vapor Cádiz.

Id. Cette vapor francés Adonis.

Id. Marsella vapor id. Eridan.

Sortidas.

Pera Cette, polacra goleta Horosvape.

Id. Sta. Teresa polacra Cristofavo.

Id. Ruan, Bergantí Harmonie.

Id. Palermo corbeta Omega.

Id. Rosario corbeta Volador.

Id. Gibraltar corbeta Aurora.

Id. Liverpool vapor Cádiz.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA LO DIA 28 DE ABRIL DE 1880.

Londres, 90 d. fetxa, 48'80 per 5 ptas.

Paris, 8 d. vista, 5'08 1/2 p. per 5 ptas.

Marsella, 8 d. vista, 5'08 1/2 p. per 5 ptas.

	8 DIAS VISTA.	DIAS VISTA.	
Albacete.	1 dany.	Málaga.	174 dany.
Alcoy.	1/2 »	Madrid.	3/4 »
Alicant.	3/8 »	Murcia.	1/2 »
Almeria.	1/2 »	Orense.	3/4 »
Badajos.	3/8 »	Oviedo.	3/4 »
Bilbau.	5/8 »	Palma.	3/4 »
Búrgos.	1 »	Palencia.	3/4 »
Cádiz.	1/2 »	Pamplona.	3/4 »
Cartagena.	3/8 »	Reus.	1/8 »
Castelló.	3/4 »	Salamanca.	1 »
Córdoba.	3/8 »	San Sebastián.	3/4 »
Corunya.	1/2 »	Santander.	5/8 »
Figueras.	5/8 »	Santiago.	1/2 »
Girona.	5/8 »	Saragossa.	1/2 »
Granada.	1/2 »	Sevilla.	1/4 »
Hosca.	3/4 »	Tarragona.	par »
Jeres.	1/2 »	Tortosa.	1/2 »
Lleyda.	5/8 »	Valencia.	1/4 »
Logronyo.	3/4 »	Valladolid.	3/4 »
Lorca.	1 »	Vigo.	1/4 »
Lugo.	3/4 »	Vitoria.	5/8 »

EFECTES PUBLICHS.

Tit. al port. del deute cons. int. 17' d. 17'05 p.

Id. id. exterior em. tot. 18'10 d. 18'20 p.

Id. id. amortisable interior, 38'50 d. 38'60 p.

Id. Provincial, ' d. ' p.

Ob. pera sub. á fer-car. de totas em. 36'60 d. 36'75 p.

Ob. del Estat pera sub. fer.-car. ' d. ' p.

Id del Banch y del Tesor, série int. 99' d. 99'25 p.

Id. id. exterior, 99'25 d. 99'50 p

Id. Tesor sobre prod. de Aduanas, 97' d. 97'25 p.

Bonos del Tesor 1.ª y 2.ª série, 94'35 d. 94'50 p.

Cédulas del Tesor hip. de Espanya.

Accions del Banch hispano colonial, 116'75 d. 116'90 p.

Oblig. Banch Hispano Colonial, 99'90 d. 100' p.

Id. del Tesor Isla de Cuba 87' d. 87'25 p.

Bitllets de calderilla, série B. y C., 99'65 d. 99'85 p.

ACCIONS.

Banch de Barcelona, 144'50 d. 145' p.

Societat Catalana General de Crèdit, 158' d. 158'50 p.

Societat de Crèdit Mercantil, 36'10 d. 36'25 p.

Real Comp. de Canalisació del Ebro, 12'50 d. 12'75 p.

Ferro-carril de B. á Fransa, 119'50 d. 119'75 d.

Id. Tarrag. á Martorell y Barcelona, 179'50 d. 180' p.

Id. Nort d' Espanya, 67' d. 67'25 p.

Id. Alm. á Val. y Tarragona, ' d. ' p.

Id. Valls a Vilanova y Barcelona 39' d. 39'50 p.

OBLIGACIONES.

Empréstit Municipal, 101'50 d. 102' p.

Id. id. cédulas hipotecarias, 100' d. 100'50 p.

Id. Provincial 105'50 d. 106' p.

Ferro-carril de Barc. á Saragossa, 98' d. 98'25 p.

Id. id. id.—Série A.—57' d. 57'25 p.

Id. id. id.—Série B.—58' d. 58'25 p.

Fer.-car. Tarrag. á Barc. y Fransa, 105'50 d. 105'75 p.

Id. Tarragona á Martorell y Barcelona y de Barcelona á

Girona, 102'50 d. 102'75 p.

Id. Barc. á Fransa per Figueras 61' d. 61'25 p.

Id. Minas S. Joan de las Abadessas, 98'50 d. 98'75 p.

Id. Grau de Valencia á Almansa, 48'90 d. 49'10 p.

Id. Córdoba á Málaga, 56'75 d. 57' p.

Id. Medina del Campo á Samora y de Orense á Vigo

29'85 d. 30'15 p.

Aguas subterraneas del Llobregat, ' d. ' p.

Tranvia de Barcelona á Sarriá, 92'15 d. 93' p

Canal d' Urgell, 49'50 d. 50' p.

Fabril y Merc. Rosich germ., Llusá y C.ª, d. ' p.

COTISACIÓ oficial de las Bolsas de Madrid, Paris y Lóndres, del dia 28 de Abril de 1880.

Madrid. Renta perpet. int. al 3 p. % 17'17 1/2

» » ext. al 3 p. % 18'50

Deuda amort. ab interés de 2 p. % int. 38'50

Bonos del Tesor de 2,000 rals. . . . . 95'00

Oblig. del Banch y Tesor, série int.. 99'00

Id. del Tesor sobre prod. de Aduanas 97'95

Id. generals per ferro-carrils. . . . . 36'75

Paris. 3 p. % consolidat francés. . . . . 84'00

3 » » ext. espanyol 17'11 1/2

Lóndres. 3 p. % consolidat inglés. . . . . 99'31 1/6

FELÉGRAMAS particulars de las Bolsas de Madrid, Paris y Lóndres.

Madrid.—Consolidat interior. . . . . 17'12 1/2

» Subvencions. . . . . 36'60

» Amortisable. . . . . 38'50

» Bonos. . . . . 94'85

Paris.—Consolidat interior. . . . . 16'09

» » exterior. . . . . 17'37

BOLSÍ. (Segons nota de la casa Espinach).—A las las deu de la nit quedava lo Consolidat á 17'05 diner y 17'07 y 1/2 paper.

SECCIÓ DE ANUNCIS

BARCELONA.

FARMACIA AGUILAR.

AXEROP SULFUROS AGUILAR.

ESPECIFIC

PERA LA CURACIÓ DELS BRIANS.

Son efecte es mes efica que lo de l'aygua de la Puda.—Als pochos dias de péndrel cauhen las crostas y las escamas y s'assecan las nafres brianosas, deixant la pell llisa y suau.—Lo mateix efecte produex en los noys quan tenen la cara plena de crostas.—Es lo únich de puratín que obra sens debilitar la sang ni irritar la freixura.—Destruix en poch temps los efectes causats per l'ús del mercuri.—Corretjeix las irritacions de la vexiga y la uretra, facilitant la transpiració mucosa, com també la pulmonar.

Preu de l'empolla, 3 pessetas.

RAMBLA DEL MITJ, NUM. 37.

BARCELONA.

MILENARI

DE LA VERGE DE MONTSERRAT.

Novetat en verges, medallas y anells de plata ab inscripció pera recort de dita festa.
Preus fixos y econòmichs.

Tenda de Devocionaris, carrer del Bisbe, 6.

VIATJES

DEL XINO DAGAR-LI-KAO

PER LOS PAISSOS BARBAROS

d' Europa, Espanya, Fransa, Inglaterra y altres,

TRADUÏT DEL XINO AL CASTELLÀ

PER

L' ERMITÀ DE LAS PEÑUELAS

PREU: DUAS PESSETAS.

Se ven: Barbará, 19, segon, BARCELONA.

BASAR DE SASTRERÍA

DE

RABASSO Y PALAU.

Carrer Nou, número 8, entressuelo
y primer pis.

Acaba de construhirse un elegant y variat assortit de pardesús d' entretemps en diferents géneros y en diagonals alta novetat: Levitas crusadas y demás prendas d' elasticotí negre tot, construhit ab la perfecció y elegancia que tant just crédit ha donat á n' aquest establiment.

Pera la próxima estació s' está acabant un elegant y variat assortit de trajos en tota classe de géneros d' alta novetat.

ATENCIÓ PARES DE FAMILIA! No compreu trajos de noy de cap classe sens haber havans visitat lo grandió establiment de La Pantera y el Lleó, únich en sa classe verdadera especialitat en trajos pera col-legials, n' hi ha existents á mils pera poder elegir.

66, Escudillere, 66.

¡SENYORAS! Gran depòsit de batas de llana, fil, percal y cretona, de 7 á 25 pessetas.—Riera del Pi, número 11, primer.

RELOTJES SEGURS.

de los mellors autors y fábricas á preus may vistos per lo baratos, assegurats per lo rellotjer constructor

DON JOAN FELIU Y CODINA.

LO QUE NO SURT BO 'S CAMBIA

SE FAN TOTA MENA D' ADOBS ASSEGURATS PER DIFÍCILS QUE SIGAN

Plassa del Angel, cantonada á la Boria.

LAMPISTERÍA

DE

FRANCISCO CANTIBELL

Se construeixen y adoban tota mena d' aparatos de gas.

CARRER DE LA PALLA, 13.

EXACTITUT

SEGURITAT

SECCIÓ TELEGRÁFICA

Telégramas

DE LA PREMPA EXTRANJERA

Calcuta, 25.—En la batalla que 's va dar prop de Chuznee, y que 's considera decisiva, hi prengueren part 27.000 afghans d'infanteria y 3.000 de caballeria.

Viena, 25.—Han mediat afectuosas comunicacions entre lo baró de Haymerlée y lo Sr. Cairoli, ab referencia al assumpto de Cavallotti.

Turin, 25.—Lo rey Humbert ha obert avuy en persona la Exposició de pinturas.

Roma, 25.—Lo *Fanfulla* publica telégramas d'Albania, dant compte de que ha estallat una insurrecció. Alguns milers de voluntaris han anat als districtes cedits al Montenegro, per oposarse á que aquest no prengui possessió. Lo Montenegro ha protestat devant de las potencias, algunas de las quals han fet ja reclamacions en Constantinopla.

—Lo Papa ha rebut avuy á la pelegrinació francesa, que 's compon de 165 individus.

Extracte de telégramas

DE LA PREMPA LOCAL.

Paris, 26.—Diu lo *National* que 'n Ferrer, un dels jefes dels cantonalistas de Cartagena, s'ha presentat al embaixador d'Espanya, marqués de Molins, y presat sumissió al rey D. Alfonso qui l'ha indultat.

—Lo general Stewart dispersá l' dia 23 á 7.000 afghans, aprop de Ghuzni, causantoshi 400 morts. Las pérduas dels inglesos han sigut insignificants.

Paris, 27.—La duch d'Argyll ha sigut nomenat president del consell privat. Lord Derby y M. Rosberry 's negan á entrar en lo ministeri qual formació s'ha retardat á conseqüencia de la dificultat de satisfacer los desitjos dels lliberals avantsats, que demanan que 's concedeixi una cartera á un de sos individus.

La policia ha descubert en una ferreria de Slieg (Irlanda) molts fusells y bayonetas y gran quantitat de municions. S'han fet algunas presons.

—Lo príncep Gortschakoff ha entrat en convalecencia.

Ha sigut pres l' assés de Krapotkine, governador de Kharkow.

La *Gaceta de Sant Petersburg* diu que Russia té un aliat en l' extrem Orient, y que aquet es Portugal qual colonia de Macao amenassan los xinos. L'embaixador portugués en Sant Petersburg s'ha queixat de las amenassas dels xinos, y Russia ha promés apoyar á Portugal.

Anuncia la *Gaceta* que ja están acabats tots los preparatius per l' expedició al Pacífich, que prompte terminarà l' armament del barco acorassat *Grande Almirante*.

—La comissió de pressupostos de la Cámara italiana, ha aprobat per unanimitat un vot de censura contra la nova petició del exercici provisional dels pressupostos. Demá 's plantejará en la Cámara de diputats la qüestió de confiança.

—Lo Reichstag ha refusat per 126 vots contra 112, á pesar de las instancias del príncep de Hohenlohe, lo projecte del govern relatiu á las islas de Samva.

En un telégrama de Berlin que publica 'l *Morning Post*, se diu que 'l príncep de Bismark persistia en retirarse si 'l Reichstag refusaba 'l projecte.

Paris, 28.—Han sigut nomenats lo duch d'Argye, custodi del sello privat; lo comte de Spenser, president de dit consell; M. Kimberley, ministre de las Colonias; M. Adam, d'Obras públicas; monsieur Bright, canceller del ducat de Lancashire; lo conde Ripon, virey de las Indias; M. Dilke, subsecretari del Foreign Office; M. Lefebvre, secretari del Almirantatje, y 'l comte Kenmare, lord Chambelan. Es probable que lord Stewart siga nomenat Chambelan d'Obras públicas.

Es inexacte que M. Gladstone hagi ofert una cartera á lord Derby.

Lo Parlament no obrirá sas sessions per ocuparse d'assumptos públich fins lo dia 20 de maig.

Diu lo *Daily Telegraph* que M. Gorchen anirá d'embaixador á Constantinopla.

—Telegrafian de Sant Petersburg al *Daily-News*, que dissapte fou prés l'autor de la voladura del palau d'Ivern.

(Diario de Barcelona.)

Telégramas particulars

Madrid 27, á las 9 de la nit.—S'creu que 'l general Salamanca explanará demá sa anunciada interpelació sobre Cuba.

Lo senyor Sanmillan apoyará una proposició sobre pensions y altres diputats impugnaran l'acta de la última sessió. S'espera un animat debat.

Madrid 27, á las 9'15 de la nit.—La comissió de Códichs ha ultimat la reforma del de Enjuiciament criminal, ajustantse á la ley de 30 de decembre de 1878.

Segons «La Correspondencia», lo general Moriones anirá á Navarra á pendrer los banys.

La reforma dels hospitals militars produeix la escedencia de 30 jefes de Sanitat militar.

Madrid, 28, á las 5'40 tarde.—*Senat*.—Lo senyor Saavedra Valgoma, ha demanat esplicacions sobre la situació de la companyia dels ferro-carrils del Noroest. Lo ministre ha manifestat que se enterará y contestará.

Se han aprobat las lleys fixant las forsas de mar y terra; la de organizació del Estat major; la del ferro-carril de Valdezafan á San Carlos de la Rápita y per últim un' altre en que 's disposa la colocació de un cable submarí entre Cádiz y Canarias, aixecantse després la sessió.

Bolsa.—Consolidat, 17'20.—Bonos, 94'95.—Subvencions, 36'75.

Madrid, 28 á las 6'50 tarde.—*Congrés*: Los diputats senyors Daban, Bosch y Labrús y Crestar s'oposan á la aprobació del acta de la sessió anterior. Han demanat que 's feren constar los vots en contra de la concessió de pensions. El acta, no obstant, ha sigut aprobada.

El general Salamanca ha esplanat una interpelació referent á Cuba, exposant la immoralitat que reina en la administració de la isla. Ha malahit la pau del Zanjón y ha reproduhit á este propósit 'ls mateixos arguments que habia aduhit en sessions anteriors. Ha demanat novament que 's dugueren los documents referents á aquella pau y ha afirmat que s'habia gastat solzament en medicinas pera 'ls malalts de Cuba 36 milions de duros. Ha recordat la reclamació dels alcances dels llicenciats y morts per resultat de la guerra y ha terminat calificant de funest l'actual sistema de reclutament.

Madrid 28, á las 7'10 nit.—*Congrés*: Lo ministre d'Ultramar ha dit que 'ls documents demanats per lo general Salamanca corresponen al ministeri de la Guerra, encar que creu que sols serveixen pera satisfacer la curiositat pública; diu que certas discussions las creu peligrosas tratantse de la divulgació de documents oficials. S'ha declarat sospés lo debat. Lo senyor Gonzalez Vega ha consumit un torn contra los pressupostos generals del Estat, habent terciat en lo debat lo senyor Rico.

Madrid, 28, á las 7'45 nit.—Han tornat á son cauce los rius de Aragón y Castilla.

Se diu que 'ls amichs del general Martinez Campos se han proposat intervenir la Mesa del Senado cuan se posin á votació las pensions que han sigut aprobadas en lo Congrès.

Madrid 28, á las 9'50 nit.—Ha arribat lo general Serrano.

Se creu que la comissió del Senat emittirá dictámen negan la concessió de las pensions votadas pe'l Congrès.

Lo concell de demá será presidit pe'l Rey.

Han sigut presentadas onze esmenas al presupost de guerra.

Paris, 28.—(Per lo cable).—*Sant Petersburg*.—Lo ministre de Marina ha disposat la reducció del efectiu del personal de mariners del imperi.

Demá tindrà lloch la obertura del nou Parlament inglés.

Atenas, 28.—Se creu imminent la declaració de la crisi ministerial.

Diuhen de Constantinopla que á Syfoullach, Aristarchi y demás cómplices 'ls hi ha conmutat lo Sultan sas condemnas per la de desterro perpétuo.